

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม (small business) กลุ่มธุรกิจการเกษตรขนาดย่อมในพื้นที่ตลาดค้าเหียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาถึงความสามารถทางการบริหารจัดการธุรกิจขนาดย่อม (small business) ของกลุ่มธุรกิจการเกษตรขนาดย่อมในพื้นที่ตลาดค้าเหียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 3) ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการบริหารจัดการธุรกิจขนาดย่อม (small business) ของกลุ่มธุรกิจการเกษตรขนาดย่อม ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม (small business) ของกลุ่มธุรกิจการเกษตรขนาดย่อมในพื้นที่ตลาดค้าเหียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 174 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความตรงของเนื้อหา และความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุโดยเฉลี่ย 38 ปี มีการประกอบอาชีพธุรกิจการเกษตรขนาดย่อมเป็นอาชีพหลัก โดยมีอายุการทำงานเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรเฉลี่ย 8 ปี มีจำนวนเงินที่ใช้ในการลงทุนโดยเฉลี่ย 177,989 บาท ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นผู้เริ่มก่อตั้งธุรกิจการเกษตรขนาดย่อม โดยมีมูลเหตุที่ก่อตั้งธุรกิจการเกษตรขนาดย่อมเกิดจากความชอบและความถนัดของผู้ให้ข้อมูลส่วนรูปแบบการจัดตั้งกิจการส่วนใหญ่เป็นการจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบเจ้าของคนเดียว ลักษณะการบริหารงานของธุรกิจส่วนใหญ่ตัวผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารงานเอง โดยมีจำนวนพนักงานในธุรกิจการเกษตรขนาดย่อมโดยเฉลี่ย 4 คน และแหล่งเงินทุนของธุรกิจส่วนใหญ่ได้มาจากทุนส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสามารถทางการบริหารจัดการงานของผู้ประกอบการตามกระบวนการจัดการงาน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ ด้านการประสานงาน และด้านการควบคุมงาน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความสามารถทางการบริหารจัดการในกระบวนการจัดการทั้ง 5 ด้าน แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลยังขาดความสามารถในบางประเด็นของการบริหารจัดการธุรกิจในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ผู้ประกอบการยังขาดการปฏิบัติงานในการเลือกทำเลที่ตั้งไว้มากกว่าหนึ่งแห่ง ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ ผู้ประกอบการไม่มีการปฏิบัติงานในการกำหนดให้ลูกจ้างแต่ละคนควรขึ้นตรงต่อผู้ประกอบการคนใดคนหนึ่ง

ปัญหาของผู้ประกอบการที่มีต่อการบริหารจัดการธุรกิจขนาดย่อม ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีปัญหาด้านบุคลากรคือ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านธุรกิจการเกษตร ทำให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ ปัญหาด้านเงินทุนคือ เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอที่จะสั่งซื้อสินค้า ปัญหาด้านค่านิยมคือ สินค้าแต่ละชนิดมีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน ส่งผลให้สินค้าไม่ตรงตามความต้องการของลูกค้า ปัญหาด้านเวลาในการทำงานคือ หากผู้ประกอบการไม่อยู่ร้านส่งผลให้กิจการไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้ ปัญหาด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยีคือ การขาดเทคโนโลยีในเรื่องของเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัย ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์นั้น ๆ ด้านการตลาดคือ มีสินค้าประเภทเดียวกัน ค่อนข้างมาก จึงมีการแข่งขันกันในเรื่องของราคา ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมคือ สภาพลมฟ้าอากาศที่ไม่เหมาะสมได้ส่งผลให้การผลิตไม่ได้ผลเท่าที่ควร และปัญหาด้านทำเลที่ตั้งคือ กิจการที่อยู่ในเขตพื้นที่ด้านหน้าจะจำหน่ายสินค้าได้ดีกว่าเขตพื้นที่อยู่ด้านหลัง รวมทั้งสถานที่จอดรถคับแคบไม่เพียงพอต่อจำนวนลูกค้า

The objectives of this research were to study: (1) personal and socio-economic characteristics of small business owners at Khamtiang market, Amphur Muang, Changwat Chiangmai ; (2) administration management of small agribusinesses at Khamtiang market; and (3) their problems and recommendations for improvement of administration management. The data was collected by means of questionnaires, tested for content validity and reliability from 174 small business owners at Khamtiang market from August to October 2003, and analyzed by using the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS/PC⁺).

The results revealed that the majority of the business owners were females with an average age of 38 years, and were mainly engaged in small business transactions. They have been small business owners for an average of 8 years and had an average investment of 177,989 baht. Most of them started small agribusinesses due to their own ability and fondness for the job and most of the businesses were in the form of a sole proprietorship, managed by the owner, and had an average of 4 employees and relied on their own capital investment.

The results also showed that most of the business owners were capable of the five aspects of administration management i.e. planning, organizing, commanding, coordinating and controlling. However, they were insufficiently capable of planning i.e. they did not plan for alternative business sites, and commanding i.e. they did not plan for each employee to be directly under the owners.

The business owners' problems in administration management were as follows. Personnel: lack of personnel with agribusiness knowledge and ability, leading to low working efficiency; capital: insufficient working capital for supplying goods; value: differences in customers causing differences in demand; time: customers could not buy goods when owners were not present; equipment and technology: lack of modern equipment and technology; marketing: goods were of the same types, leading to price competition. Environments: unfavorable climates, leading to low productivity; and location: differences in location resulting in differences in amounts of sales; and insufficient parking lots.